

ПРОГРАМА ПО ГЕОГРАФИЯ НА БЪЛГАРИЯ

ИЗПИТЪТ Е ПИСМЕН С ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ 3 ЧАСА

ПРОГРАМА ПО СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ГЕОГРАФИЯ НА БЪЛГАРИЯ

1. Географско положение, граници и големина на България;
2. Полезни изкопаеми на България;
3. Води на България;
4. Климат на България;
5. Почви, растителност и животински свят на България;
6. География на населението в България;
7. География на селищата и урбанизационните процеси в България;
8. Обща характеристика на стопанството в България;
9. География на зърнопроизводството в България;
10. География на техническите култури в България;
11. География на зеленчукопроизводството, лозарството и овощарството;
12. География на животновъдството в България;
13. География на енергетиката в България;
14. География на металургията в България;
15. География на машиностроенето в България;
16. География на химическата промишленост в България;
17. География на дърводобивната, дървообработващата и целулозно-хартиената промишленост;
18. География на промишлеността за строителни материали;
19. География на хранително-вкусовата промишленост в България;
20. География на леката промишленост в България;
21. География на транспорта и съобщенията в България;
22. География на туризма в България;
23. Югозападен регион*;
24. Южен централен регион*;
25. Югоизточен регион*;
26. Североизточен регион*;
27. Северен централен регион*;
28. Северозападен регион*.

* Темите за регионите са според новото социално-икономическо райониране на България, включващо шест района.

Препоръчителна литература

Мандова-Русинчовска, Милка. Пробни кандидатстудентски изпити по география и икономика. С.: Педагог 6, 2013.

Мандова-Русинчовска, Милка. География и икономика на България: план-конспекти за зрелостници и кандидат-студенти. С.: Педагог 6, 2013.

Дерменджиев, Атанас, Румен Янков, Боянка Димитрова, Стела Дерменджиева. География на България: тренировъчни тестови варианти за кандидат-студенти. С.: Сиела, 2012.

Дончев, Дончо, Христо Каракашев. География на България 2013/2014. Сборник материали за средношколци и кандидат-студенти. С.: Сиела, 2013.

Географски атлас на България за 10. клас, издателство „Атласи“, 2014 г.

Всички одобрени от Министерството на образованието и науката учебници по учебния предмет география и икономика за учебната 2014/2015; 2015/2016 година (<http://www.mon.bg/?go=page&pagelid=10&subpagelid=70>).

Примерен тест за кандидатстудентския изпит по география на България

1. На границата на коя държава е разположен ГКПП Връшка чука?
а) Македония; б) Турция; в) Сърбия; г) Гърция.
2. Сухоzemните граници на България са:
а) 2245 км; б) 1181 км; в) 686 км; г) 378 км.
3. Кой от изброените проблеми се отнася както за северната, така и за източната граница:
а) Недостатъчна транспортна обвързаност с вътрешността на страната;
б) Свлачища;

- в) Трансграничен пренос на замърсители;
г) Неефективно използване на ГКПП.
4. В кое от изброените находища НЕ се добиват медни руди:
а) Елаците;   б) Асарел;   в) Челопеч;   г) Мадан.
5. Кой от изброените въглищни басейни е с най-големи промишлени запаси на кафяви въглища (60% за България)?
а) Пернишки;   б) Старопланински;   в) Бобовдолски;   г) Елховски.
6. Населението на България продължава да старее. Това в бъдеще ще доведе до:
а) Нарастване на раждаемостта;
б) Нарастване на средната гъстота на населението;
в) Намаляване на трудовите ресурси;
г) Увеличаване на броя на населението в подтрудоспособна възраст.
7. България разполага със значителни залежи от различни нерудни полезни изкопаеми. Кое от посочените НЕ се добива в пределите на Източните Родопи:
а) трас;   б) перлит;   в) зеолит;   г) каолин.
8. В една от двойките нерудно изкопаемо – селище е допусната грешка. Открийте я.
а) Каолин – Ветово;   б) Гипс – Кошава;
в) Каменна сол – Пиргово;   г) Огнеупорни глини – Елин Пелин.
9. В коя двойка произход – селище е допусната грешка?
а) тракийски – София;
б) жп гара – Бойчиновци;
в) гръцки – Созопол;
г) съвременен индустриален – Варна.
10. Най-големият български остров на река Дунав е:
а) Гарван;   б) Алеко;   в) Батин;   г) Белене.
11. В една от двойките селскостопанска специализация – регион е допусната грешка. Открийте я.
а) Северен централен – кайсии;   б) Югозападен – киви;
в) Североизточен – царевица;   г) Югоизточен – тютюн.
12. През 2010 г. смъртността в България е 14,6‰. В някои общини има стойности над 25‰, като:
а) общини от Краище;
б) общини от Източните Родопи;
в) общини от долината на р. Места;
г) общини от Лудогорието.
13. Като тракийско селище възниква град:
а) Русе;   б) Монтана;   в) Ямбол;   г) Бургас.
14. След преброяването през м. февруари 2011 г. за градове бяха обявени две села:
а) Крън (Старозагорска област) и Игнатиево (Варненска област);
б) Свети Влас (Бургаска област) и Куклен (Пловдивска област);
в) Мартен (Русенска област) и Момин проход (Софийска област);
г) Баня (Пловдивска област) и Черноморец (Бургаска област).
15. Кой от градовете НЕ са в ситуация на формиране на градска агломерация между тях?
а) Пловдив – Асеновград;   б) Варна – Девня;
в) Бургас – Камено;   г) Враца – Видин.
16. Съществуващата административна подялба на страната се състои от:
а) 28 области;   б) 29 области;   в) 9 области;   г) 28 окръга.
17. С най-голям дял – 45%, са вътрешните миграции с направление от:
а) село в град;   б) от село в село;
в) от град в село;   г) от град в град.
18. Махалите и колибите, като пръснат тип селища, се срещат в:
а) Дунавската равнина;   б) Горнотракийската низина;
в) Софийското поле;   г) Родопите и Стара планина.
19. Процесите на реституция и приватизация се осъществяват:
а) след Освобождението;   б) след Втората световна война;
в) след 70-те години на XX век;   г) след 90-те години на XX век.

20. Кой от посочените отрасли се отнася към първичния сектор?
а) производство на електроенергия; б) производство на черни метали;
в) добив на руди; г) лека промишленост.
21. Зърнопроизводството на България е концентрирано в:
а) два района; б) три района; в) четири района; г) един район.
22. Ръж НЕ се отглежда в района на:
а) Русе; б) Самоков; в) Панагюрище; г) Велинград.
23. Кой от посочените райони НЕ е на зеленчукопроизводството?
а) Пловдивско-Пазарджишки;
б) Великотърновски-Горнооряховски;
в) Санданско-Петрички;
г) Габровско-Троянски.
24. До Първата световна война у нас се отглеждат незначително количество:
а) зърнени култури; б) технически култури;
в) лозя; г) овощни култури.
25. Ковачевица, Момчиловци, Гела са обекти на:
а) морски туризъм; б) селски туризъм;
в) панаирен туризъм; г) СПА туризъм.
26. Памук се отглежда в:
а) Старозагорско; б) Добричко;
в) Кърджалийско; г) Бургаско.
27. Производството на електроенергия се осъществява в:
а) първия ешелон на енергетиката;
б) втория ешелон на енергетиката;
в) третия ешелон на енергетиката;
г) четвъртия ешелон на енергетиката.
28. АЕЦ „Козлодуй“ от 1.01.2007 г. работи с мощност:
а) 440 MW; б) 3760 MW; в) 2880 MW; г) 2000 MW.
29. Един от изброените градове е център на електротехническото машиностроене:
а) Троян; б) Долна баня; в) Панагюрище; г) Чирпан.
30. НЕ е прекратено производството в:
а) „Плама“ – Плевен; б) „Видахим“ – Видин;
в) „Химко“ – Враца; г) „Свилоса“ – Свищов.
31. Посочете водещия подотрасъл на текстилната промишленост по обем на произведената продукция:
а) вълнотекстилна; б) памукотекстилна;
в) копринотекстилна; г) килимарство.
32. Най-големите обувни предприятия се намират в:
а) Смолян, Сандански, Сливен; б) Ямбол, Шумен, Варна;
в) Кюстендил, Пещера, Пловдив; г) Сливен, Бургас, Айтос.
33. От кой жп възел на линията Пловдив – Карлово има отклонение до Хисаря?
а) Крумово; б) Долна махала; в) Пазарджик; г) Пловдив.
34. Кой от посочените градове НЕ е разположен на транспортен коридор номер 8?
а) Кюстендил; б) Бургас; в) Карнобат; г) Карлово.

35. Каскада „Арда“ включва ВЕЦ:
- „Искър“, „Батак“, „Студен кладенец“;
  - „Студен кладенец“, „Алеко“, „Кърджали“;
  - „Кърджали“, „Студен кладенец“, „Ивайловград“;
  - „Ивайловград“, „Пещера“, „Сестримо“.
36. Град Сърница е на територията на ..... област.
37. Дряновският манастир е на територията на ..... област?
38. На каква промишленост е център гр. Девня?
39. Къде е построена първата електроцентрала в България?
40. Производството на кои изделия обединява градовете Добрич, Пещера, Пловдив и Габрово?
41. Напишете имената на граничните контролно-пропускателни пунктове, означени с цифри:

- 1 – .....
- 2 – .....
- 3 – .....

42. Срещу главните букви от картосхемата напишете номера на транспортния коридор, на който са поставени:

Коридори №:

А – ..... Б – ..... В – .....

43. Напишете имената на отбелязаните с цифри жп гари от картосхемата:

1 – ..... 2 – .....

3 – .....

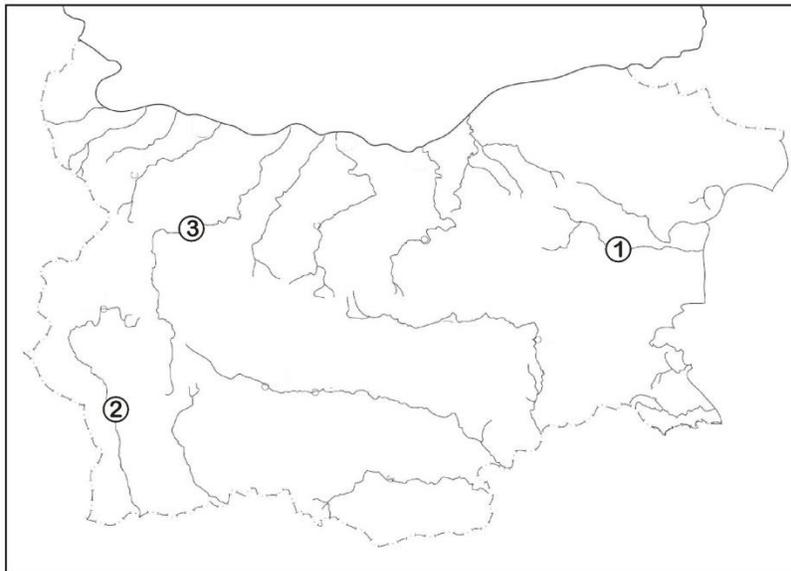
44. Напишете имената на градовете, картосхемата:

- 1 – .....
- 2 – .....
- 3 – .....
- 4 – .....
- 5 – .....

отбелязани с цифри на

45. Напишете имената на реките, означени с цифри на картосхемата:

- 1 – .....
- 2 – .....
- 3 – .....